

er til stede, når der meddeles polititilhold, men den pågældende har ikke mødepligt, og kan ikke anholdes og bringes til stede. Hvis den indklagede ikke er til stede, skal politiprotokollen forkyndes for den pågældende personligt.

Politiets afgørelse om polititilhold kan af sagens parter påklages til Justitsministeriet. Herudover kan lovligheden af et meddelt tilhold prøves af domstolene efter den almindelige regel i grundlovens § 63.

2.3. Andre foranstaltninger mod truende eller voldelige personer

2.3.1. Straffeprocessuelle tvangsindgreb

I forbindelse med efterforskningen af eksempelvis forbrydelser i familieforhold har politiet mulighed for at iværksætte en række tvangsindgreb af straffeprocessuel karakter, f.eks. anholdelse, varetægtsfængsling samt foretagelse af legemsindgreb, indgreb i meddeleleshemmeligheden, observation og beslaglæggelse. De straffeprocessuelle tvangsindgreb er en del af de efterforskningsmidler, der står til rådighed for politi og anklagemyndighed, når den offentlige strafforfølgning skal gennemføres.

2.3.1.1. Varetægtsfængsling mv.

Blandt disse straffeprocessuelle tvangsindgreb hører politiets mulighed for at anholde og søge varetægtsfængslet personer, der sigtes for en lovovertrædelse.

Personer, der anholdes, skal – hvis ikke de forinden er løsladt – fremstilles for en dommer inden 24 timer, jf. retsplejelovens § 760, stk. 1. Hvis varetægtsfængsling er udelukket for den lovovertrædelse, som den anholdte er sigtet for, skal den pågældende sættes på fri fod inden retsmødets afslutning. I andre tilfælde kan retten, hvis den ikke straks kan tage stilling til spørgsmålet om varetægtsfængsling, beslutte at opretholde anholdelsen i op til 3 x 24 timer efter afslutningen af retsmødet, jf. § 760, stk. 4 og 5. Hvis der ikke er sket løsladelse inden udløbet af dette tidsrum, skal den pågældende fremstilles for en dommer i et nyt retsmøde, hvor retten træffer bestemmelse om løsladelse eller varetægtsfængsling.

De gældende regler om varetægtsfængsling findes i retsplejelovens kapitel 70. Betingelserne for varetægtsfængsling fremgår af lovens § 762, hvorefter varetægtsfængsling af en sigtet efter stk. 1 kan ske, hvis der er begrundet mistanke om, at vedkommende har begået en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder, og der er bestemte grunde til at formode, at vedkommende vil unddrage

sig forfølgningen eller fuldbyrdelsen, at der er bestemte grunde til at frygte, at vedkommende på fri fod vil begå nye overtrædelser, eller at der er bestemte grunde til at antage, at vedkommende på fri fod vil vanskeliggøre efterforskning ved eksempelvis at fjerne spor eller påvirke andre.

Bestemmelsens stk. 2 giver endvidere mulighed for varetægtsfængsling, hvis der enten foreligger en særlig bestyrket mistanke om, at den sigtede har begået en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller derover, eller hvis der er tale om overtrædelse af en række nærmere angivne bestemmelser i straffelove, herunder vold, der kan ventes at medføre ubetinget fængsel i mindst 60 dage. I begge tilfælde forudsætter beslutning om varetægtsfængsling, at hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at vedkommende ikke er på fri fod.

Bestemmelsen indebærer, at personer, der eksempelvis i familieforhold sigtes for at have begået vold (straffelovens §§ 244-246) eller fremsat trusler om vold (straffelovens § 266), kan varetægtsfængsles, hvis den pågældende må frygtes på fri fod at ville begå ny vold mv. eller skræmme vidner til tavshed.

2.3.1.2. Varetægtsfængsling i surrogat

Hvis betingelserne for varetægtsfængsling er til stede, men varetægtsfængslingens øjemed kan opnås ved mindre indgribende foranstaltninger, kan retten bestemme, at den pågældende i stedet for fængsling skal undergives sådanne foranstaltninger, jf. retsplejelovens § 765, stk. 1. Bestemmelsen omhandler de såkaldte fængslingsurrogater. Anvendelse af fængslingsurrogat i stedet for varetægtsfængsling forudsætter, at den sigtede giver samtykke hertil. Betingelsen om samtykke tager navnlig sigte på foranstaltninger i form af behandling, eksempelvis afvænningsbehandling for et alkohol- eller stofmisbrug.

Retsplejelovens § 765, stk. 2, nr. 1-7, angiver en ikke udtømmende opregning af, hvilke foranstaltninger retten kan beslutte. Efter stk. 2 kan retten i disse tilfælde eksempelvis bestemme, at den pågældende skal (1) undergives tilsyn, (2) overholde særlige bestemmelser om opholdssted, arbejde, anvendelse af fritid og samvær med bestemte personer, (3) tage ophold i egnet hjem eller institution eller (4) undergive sig psykiatrisk behandling eller behandling for misbrug af alkohol mv., om fornødent på hospital eller særlig institution.

Navnlig muligheden for foranstaltning efter § 765, stk. 2, nr. 2, om opholdssted og samvær med bestemte personer er af relevans ved spørgsmålet om reaktioner